

رئیس بانک مرکزی عراق، قربانی سقوط ارزش دینار

نخست‌وزیر عراق با هدف تقویت ارزش دینار در برابر دلار، با تغییر رئیس بانک مرکزی موافقت کرد

روند کاهش ارزش دینار عراق در برابر دلار آمریکا طی یک‌ماه گذشته سرانجام به کناره‌گیری رئیس بانک مرکزی این کشور منجر شد. اعلام کناره‌گیری رئیس بانک مرکزی عراق پس از بالاگرفتن اعتراضات علیه سقوط پول ملی این کشور صورت گرفت و روز دوشنبه محمد شیاع السودانی، نخست‌وزیر، «علی محسن العلقی» را به‌عنوان سرپرست بانک مرکزی جایگزین «مصطفی غالب مخیف» رئیس سابق بانک مرکزی کرد.

علی محسن العلقی به‌عنوان رئیس جدید بانک مرکزی عراق دارای سوابق قابل توجهی در حوزه‌های اقتصادی این کشور است و پیش‌تر هم در حد سال‌های ۲۰۲۰-۲۰۱۴ رئیس بانک مرکزی بوده است. همچنین او نمایندگی عراق را در صندوق بین‌المللی پول بر عهده داشته است. العلقی قبل از آن نیز در دولت نوری المالکی در سال‌های ۲۰۱۴-۲۰۰۶ و ۲۰۰۶-۲۰۰۴ به‌عنوان بازرس کل وزارت نفت عراق فعالیت کرده بود. ارزش دینار عراق روز جمعه، ۳۰ به پایین‌ترین حد خود طی چند سال گذشته رسید و براساس گزارش‌ها در این روز هر دلار آمریکا به ارزش ۶۷۰ دینار معامله شد. کاهش ارزش دینار عراق هم‌زمان با اقدامات اخیر وزارت خزانه‌داری آمریکا علیه برخی بانک‌های عراقی و تحریم این بانک‌ها صورت گرفته است. سقوط ارزش دینار همچنین در حالی صورت گرفته که به گزارش واشینگتن پست، ذخایر ارز خارجی عراق به رکورد ۱۰۰ میلیارد دلار رسیده و عراق محدودیتی در زمینه تأمین دلار در داخل ندارد.

موضوع ارزش پول ملی عراق برای نخست‌وزیر این کشور موضع بسیار مهمی است و محمد شیاع السودانی که همین ۴ماه پیش در اکتبر به قدرت رسید، وعده داده که دینار را تقویت کند. از سوی دیگر به مانند سایر کشورهای منطقه، اقتصاد عراق در نتیجه جنگ اوکراین به شدت آسیب دیده است و تورم چندماه اخیر منجر به افزایش قیمت مواد غذایی و سوخت شده است. کاهش ارزش دینار فشار مضاعفی را روی ا فشار آسیب‌پذیر این کشور عربی وارد کرده و این وضعیت می‌تواند بارضایاتی‌ها از دولت حاکم در بغداد را تشدید کند. با این حال برخی منابع منطقه‌ای از کاهش ملموس قیمت دلار در بازار عراق بعد از برکناری رئیس بانک مرکزی این کشور خبر داده‌اند و هم‌زمان رئیس جدید بانک مرکزی در بغداد وعده داد که قیمت دلار طی چند هفته آتی با کاهش شدیدی روبه‌رو خواهد شد.

دریچه

سیاست خارجی ترکیه، در دست‌انداز انتخابات

با اعلام برگزاری انتخابات ریاست جمهوری ترکیه یک‌ماه زودتر از موعد، پیگیری مسائل مهم سیاست خارجی احتمالاً به پس از انتخابات موکول خواهد شد

طبق اعلام رجب طیب اردوغان، رئیس‌جمهور ترکیه، انتخابات ریاست‌جمهوری یک‌ماه زودتر از زمانی که پیش‌تر تعیین شده بود، برقرار خواهد شد. اردوغان زمان جدید برگزاری انتخابات ریاست‌جمهوری این کشور را در ۱۴ماه می (۲۴ اردیبهشت) اعلام کرده است. براین اساس کمتر از ۴ماه تا برگزاری انتخابات سرنوشته‌ساز برای اردوغان باقی است و احتمال اینکه در این ۴ماه ترکیه به سمت تغییرات عمیق در سیاست خارجی خود حرکت کند، کمتر به‌نظر می‌رسد.

المانیاتور در گزارشی می‌نویسد که احتمالاً اردوغان مسائل پیشین شده بود، در سیاست خارجی را به دوران بعد از انتخابات موکول خواهد کرد و تا پیش از انتخابات فقط سرفصل این تغییرات اعلام می‌شود، اما در عمل ترکیه دست به اقدام خاصی نخواهد زد. شواهد نیز حکایت از آن دارد که ترکیه در برخی مسائل از جمله موضوع عضویت سوئد در ناتو سرسختی نشان می‌دهد و حاضر به نرمش در برابر استکھلم برای عضویت در ناتو نیست. محتمل‌ترین وضعیت آن است که این موضوع سرسخت ترکیه در برابر عضویت سوئد در ناتو مرتبط با شرایط قبل از انتخابات است و شاید اردوغان پس از انتخابات نرمش بیشتری از خود درباره عضویت سوئد در ناتو نشان دهد. سایر موضوعات سیاسی خارجی ترکیه مانند احیای روابط با سوریه و یا خرید جنگنده‌های آمریکایی اف ۱۶ احتمالاً در ۴ماه آتی تا انتخابات به نتایج تعیین کننده‌ای نخواهند رسید و شاید تمایل دولت اردوغان به پیگیری این مسائل به دوران پس از انتخابات موکول شود. حتی با وجود آنکه چاووش اوغلو، وزیر خارجه ترکیه هفته گذشته به آمریکا سفر کرد، اما آنکارا در این سفر موضوع خرید جنگنده‌های اف ۱۶ را چندان جدی نگرفت. درحالی‌که دولت بایدن تلاش داشت تاخیر این جنگنده‌ها را به موافقت ترکیه با عضویت سوئد در ناتو مرتبط کند، چاووش اوغلو تأکید کرد که خرید جنگنده از آمریکا عضویت سوئد در ناتو ۲ موضوع جداگانه است. «اسلی ایدینتاسباس»، کارشناس سیاست خارجی در مؤسسه بروکینگز

واشنگتن نیز می‌گوید: «هیچ بحث جدی در مورد جنگنده اف ۱۶ با عضویت سوئد در ناتو یا سایر موضوعات حداقل تا بعد از انتخابات ریاست‌جمهوری در ترکیه وجود نخواهد داشت.» اینها همه در حالی است که هنوز ائتلاف اپوزیسیون ترکیه هنوز نامزدی را معرفی نکرده و رقابت فعلی به نفع اردوغان سنگینی می‌کند.

بین‌الملل

AP-عش

تورم و گرانی، پیامد جهانی کاهش جمعیت چین

تبعات کاهش رشد جمعیت در چین به‌عنوان دومین اقتصاد بزرگ جهان از مرزهای این کشور فراتر خواهد رفت

گزارش ۱ بهارمه مجیبی روزنامه‌نگار

تقریباً ۶۰سال پیش بود که اتفاق نادری در چین به وقوع پیوست؛ پیشی گرفتن نرخ مرگ‌ومیر نسبت به تولد. دلیل این کاهش جمعیت قطعی نقش داشته است یا بود. افزایش نرخ مرگ‌ومیر در کنار کاهش نرخ زاد و ولد باعث شد که چین در سال‌های ۱۹۶۱ تا ۱۹۶۱ میلادی ۷۰۰هزار نفر از جمعیت خود را از دست بدهد. اما با تغییر سیاست‌های صنعتی‌سازی اجباری «مانو» رهبر وقت چین، جمعیت این کشور به سرعت دوباره ز یاد شد و امروز شمار چینی‌ها بیش از دو برابر سال ۱۹۶۱ است. اما برای نخستین بار از آن زمان بار دیگر روند رشد جمعیتی چین در حال کاهش است و این بار به گفته جمعیت‌شناسان احتمال بازگشت آن وجود ندارد؛ حداقل در آینده‌های نزدیک. این در حالی است که تبعات این پدیده نادر در چین که دومین اقتصاد بزرگ دنیا را در اختیار دارد اقتصاد جهانی را نیز تحت تأثیر قرار خواهد داد.

کاهش رشد جمعیت

دولت چین سه تازگی گزارشی داده که در سال گذشته ۹،۵۶ میلیون نوزاد متولد شده؛ در حالی که ۱۰،۴۱ میلیون چینی جان خود را از دست داده‌اند. این ارقام بدان معناست که چین احتمالاً به‌زودی جایگاه خود را به‌عنوان پرجمعیت‌ترین کشور جهان به هند واگذار خواهد کرد؛ اگر تا امروز این اتفاق نیفتاده باشد. نخستین بار در سال ۲۰۱۵ بود که دولت چین به‌طور ضمنی با اذعان به اشتباه بودن سیاست تنظیم جمعیت و قانون تک‌فرزندی اعلام کرد که زوج‌های چینی می‌توانند ۲ فرزند داشته باشند. سیاست تک‌فرزندی و به تبع آن کاهش نسبت وابستگی (یعنی کاهش تعداد کودکانی که نیاز به مراقبت دارند) باعث شد تا چین نیروی کار بیشتری داشته باشد و موتور رشد اقتصادی این کشور با سرعت بیشتری حرکت کند، اما این سوخت، همیشگی نبود و در طول یک دهه گذشته صدها میلیون نیروی کار در چین به سن نامناسبی رسیدند. آن هم در شرایطی که نیروی جوان برای جایگزین شدن آنها در حال کاهش بود. پس شعار دولت چین از «زندگی خوب یا بچه» به «یک بچه کم است یا تا خوب است» تغییر کرد. با این حال تغییر چندانی حاصل نشد. نرخ باروری در چین (یعنی تعداد تولدهای مورد انتظار برای هر زن به‌طور متوسط) به ۱،۱۵ کاهش یافته است که همچنان پایین‌تر از نرخ جایگزینی ۲،۱ است. بالا بودن هزینه نگهداری و تربیت کودکان

برتری جمعیتی هند و افزایش رشد اقتصادی

سازمان ملل سال ۲۰۲۲ پیش‌بینی کرده که هند در سال ۲۰۲۲ (سال جاری میلادی) با پیشی گرفتن از چین به پرجمعیت‌ترین کشور جهان تبدیل خواهد شد. بنا بر این گزارش، جمعیت هند از ۱،۴۱۷ میلیارد نفر در سال ۲۰۲۲ میلادی به ۱،۵۱۵ میلیارد نفر در سال جاری خواهد رسید. هم‌تین دلیل افزایش جمعیتی، نرخ بالای باروری در هند و کاهش مرگ‌ومیر به دلیل پیشرفت‌های پزشکی عنوان شده است. عامل دیگر به سبب اختار جمعیتی هند مربوط می‌شود. جمعیت هند به‌طور متوسط حدود یک دهه جوان‌تر از جمعیت چین است که به معنی نرخ باروری بیشتر است. این حجم از جمعیت جوان همچنین به‌معنای نیروی کار بیشتر و بازار مصرف بزرگ‌تر است. شرونی راجاگوپالان، اقتصاددان هندی با اشاره به اینکه هم‌اکنون دو سوم جمعیت هند به تلف‌های هوشمند دسترسی دارند، به مجله تایم می‌گوید: «این نسل از جوانان هندی بزرگ‌ترین نیروی کار و منبع مصرف کننده در سال‌های پیش‌رو خواهند بود؛ امری که سرعت چرخش موتور اقتصاد دهلی‌نورا بیش از پیش شتاب خواهد داد.» آن طور که رویترز نوشته، بیش از ۲۷ درصد از جمعیت هند ۲۹ تا ۳۱ سال دارند.

سلاح هسته‌ای بومی حمایت می‌کنند. از سوی دیگر تأکید بر سلاح هسته‌ای از سوی رئیس‌جمهور راست‌گرای کره جنوبی می‌تواند نوعی موضع‌گیری در برابر کره شمالی به‌شمار رود و این موضع‌گیری گروه‌های محافظه‌کار کره جنوبی را راضی نگه خواهد داشت. کره شمالی احتمالاً دومین مخاطب سخنان رئیس‌جمهور کره جنوبی است. رئیس‌جمهور کره جنوبی در همان سخنان خود درباره سلاح هسته‌ای، این را نیز گفت که سلاحی که ۱۰۰ یا ۱۰۰۰ برابر قوی‌تر از هر ضربه احتمالی باشد، مؤثرترین عامل بازدارنده در برابر تهاجم کره شمالی است. چین یکی دیگر از مخاطبان مورد نظر رئیس‌جمهور کره جنوبی

رجز خوانی کره جنوبی با بمب هسته‌ای

رئیس‌جمهور کره جنوبی با طرح ضرورت در اختیار داشتن سلاح هسته‌ای، به‌دنبال ارسال پیام‌هایی به همسایه شمالی است

است و احتمالاً یون سوک یول با سخنان خود خواسته است تا به چین هشدار دهد که اگر اقدامات بیشتری برای مهار کره شمالی انجام ندهد، احتمالاً علاوه‌بر کره شمالی، یک همسایه دیگر هسته‌ای را در کنار خود خواهد داشت. آمریکا اما می‌تواند اصلی‌ترین طرف خطاب سخنان رئیس‌جمهور کره جنوبی به‌شمار رود. براساس گزارش اکونومیست، کره جنوبی به این نتیجه رسیده که شاید آمریکا راه چندان جدی برای مقابله با کره شمالی نداشته باشد. این نگرانی کره جنوبی به‌ویژه از آن جهت بیشتر است که آمریکا در دوره ترامپ بدون آنکه کره شمالی سلاح‌های هسته‌ای خود را نابود کند، به سمت عادی‌سازی روابط با آن متمایل شد. سنول نگران است که دولت دیگری در آمریکا مسیر مشابهی را دنبال کند. برای کره جنوبی، نزدیکی آمریکا به کره شمالی به‌معنای رهاشدگی وضعیت امنیت سنول است و از همین‌رو آنها با طرح تمایل به داشتن سلاح هسته‌ای، به‌دنبال تضمین‌های قوی از آمریکا هستند. در ماه نوامبر یعنی کمتر از ۲ماه پیش واشنگتن و سنول بر سر انجام مانورهای نظامی با سناریوی استفاده از سلاح هسته‌ای توسط کره شمالی توافق کردند، اما کره جنوبی به وضعیتی فراتر از مانورهای نظامی با سناریوی هسته‌ای می‌اندیشد و به‌دنبال تمرین‌های مشترک، به تسلیحات هسته‌ای به سبک ناتو است؛ هر چند که تاکنون جو بائیدن، رئیس‌جمهور آمریکا، این پیشنهاد را یک «ه» بزرگ رد کرده است.

طی چندین دهه گذشته حرف و حدیث‌ها تا بمب و سلاح هسته‌ای در شبه‌جزیره کره، مربوط به کره شمالی بوده است، اما به‌تازگی کره‌ها در جنوب هم صحبت کرده‌اند. «یون سنوک یول»، رئیس‌جمهور کره جنوبی در اظهارنظری نادر گفته است که شاید تهدیدات کره شمالی کار را به جایی برساند که آمریکا ناچار به استقرار سلاح‌های هسته‌ای خود در کره جنوبی شود. تاکنون هیچ‌گاه روسای جمهور کره جنوبی درباره نیاز به سلاح هسته‌ای سخن نگفته بودند و این برای نخستین‌بار است که بالاترین مقام اجرایی در سنول سلاح هسته‌ای را ضروری می‌داند. اکونومیست در گزارشی می‌نویسد که سخنان رئیس‌جمهور کره جنوبی درباره ضرورت سلاح هسته‌ای می‌تواند مخاطب را هدف قرار دهد. این مخاطبانی می‌تواند افکار عمومی داخلی کره جنوبی، رهبران کره شمالی، چین و حتی آمریکایی‌ها باشند.

مخاطبان داخلی احتمالاً بخشی از خریداران رجز خوانی رئیس‌جمهور کره جنوبی درباره لزوم در اختیار داشتن سلاح هسته‌ای هستند. سوک یول، یک سیاستمدار به‌شدت راست‌گرا و نزدیک به گروه‌های پوپولیست است که همواره به طرح ادعاها و خواسته‌های بزرگ در میان حامیانش علاقه‌مند است. اکونومیست براساس چندین نظرسنجی نتیجه‌گیری کرده است که بخش قابل توجهی از شهروندان کره جنوبی از داشتن یک

نقل قول

آزادی بیان، دروغی بزرگ است
عبدالباری عطوان، سردبیر روزنامه رأی‌الیوم: آزادی بیانی که به‌عنوان بهانه برای هتک حرمت به قرآن کریم استفاده می‌شود، دروغی بزرگ است. این آزادی بیان که در رأس دموکراسی غرب است و با سیاست‌ها و مواضع نژادپرستانه آنها همخوانی دارد با روی کار آمدن احزاب افراطی فاشیست در بیشتر کشورهای اروپایی در حال از بین رفتن است. (رای‌الیوم)

مقابله با اقدام علیه لبنان
شیخ نجیم قاسم، معاون دبیرکل حزب‌الله لبنان: حزب‌الله با هرگونه تلاش برای ضربه زدن به امنیت داخلی لبنان مقابله خواهد کرد و خواهان نزدیک کردن دیدگاه‌ها برای حل‌وفصل مسائل داخلی است. رئیس‌جمهوری که حزب‌الله می‌خواهد فردی است که در داخل و خارج از کشور تسلیم و سرسپرده کسی نبوده و عامل تحریک‌کننده نیز نباشد. (پایگاه خبری العهد)

اجازه نمی‌دهیم اروپا فروپاشد
اولاف شولتز، صدر اعظم آلمان: امپریالیسم پوپتی پیروز نخواهد شد. ما اجازه نخواهیم داد که اروپا به زمانی بازگردد که خشونت‌جایگزین سیاست شده و قاره ما با نفرت و رقابت میان کشورهای هم‌پاشیده شود. پس از حمله روسیه به اوکراین، پروژه صلح اروپا در یک نقطه عطف قرار گرفته است. (رویترز)

خبر

تیرانداز کالیفرنیا خودکشی کرد

پلیس آمریکای می‌گوید «هوو کان تران»، ۷۲ساله که شنبه شب در باشگاه استار بالروم در حومه لس‌آنجلس پارک موتوری تیراندازی کرد، خود را با شلیک گلوله از پای درآورد. پلیس در تعقیب این فرد بود. براساس گزارش س‌ان‌ان، تران یک مهاجر از چین بود. جسد این مرد پس از درگیری با پلیس در حدود ۵۰کیلومتری شهر در داخل یک خودروی ون پیدا شد. در این حادثه فرد تیرانداز ۱۰ نفر را از پای درآورده بود. این تیراندازی هم‌زمان با جشن سال نو چینی رخ می‌داد. اغلب ساکنان منطقه، مهاجران چینی هستند. جو بایدن، رئیس‌جمهور آمریکا با صدور بیانیه‌ای به قربانیان تیراندازی دسته‌جمعی در پارک موتوری کالیفرنیا ادای احترام کرد و دستور داد پرچم آمریکا تا غروب روز پنجشنبه در کاخ سفید و دیگر ساختمان‌های فدرال، نیمه‌افراشته شود. بنا بر اعلام سازمان غیرانتفاعی Gun Violence Archive، تنها کمتر از ۲۳روز دست کم ۳۶ تیراندازی جمعی در آمریکا رخ داده است. این بدان معناست که در همین مدت که در سال ۲۰۲۳ تیراندازی‌های دسته‌جمعی در آمریکا بیشتر از سال گذشته بوده است.

کیوسک

روزنامه نیویورک تایمز [آمریکا]

شکاف در ائتلاف متحدان اوکراین

نارضایتی انگلیس از سرعت کم کمک‌های نظامی به اوکراین و امتناع آلمان از ارائه تانک‌های لئوپارد ۲ باعث شده تا نوعی اختلاف نظر در میان متحدان بین‌المللی اوکراین دیده شود. ائتلاف ناتو در مورد اوکراین اگر چه خود را قدرتمند نشان می‌دهد، اما شکاف‌هایی در میان اعضای آن در حال بروز است. اختلاف بر سر راهبرد و تفاوت بر سر استراتژی‌ها در جنگ و در میان متحدان، موضوعی جدید نیست، اما این اختلاف‌نظر در موضوع اوکراین کمی متفاوت است، چون در جنگ اوکراین متحدان این کشور همه، پشت جبهه در حال حمایت هستند و این فقط خود اوکراینی‌ها هستند که در خط مقدم در حال نبرد هستند.